

Hylaeus gracilicornis

Slankcitronbi

Steklar, Bin

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hymenoptera (steklar), **Familj:** Colletidae (korttungebin), **Släkte:** *Hylaeus* (citronbin), **Art:** *Hylaeus gracilicornis* - slankcitronbi (Morawitz, 1867) **Synonymer:** *Prosopis gracilicornis* Morawitz, 1867

Kännetecken

Hona: Längd 4,5–5 mm. Huvud något V-format, lika långt som brett, med obetydligt upphöjd avsats mellan antennfästena. Gulvita, mycket smala och korta fläckar finns intill ögat. Kinder korta. Antenner gulbruna undertill. Framryggen svart, utan gula fläckar, hörnen helt avrundade. Efterryggens mellanfält med svaga, mest knottriga åsar. Triangeln med svag list på sidorna, succesivt avsmalnande nedåt. Sidor finkorniga med list nertill och avrundade sidor mot sidofälten. Ben mörka med gult överst på bakre skenbenen. Inga vita hårfransar på första rygglåten som är glansig med ytterst svag mikroskulptur och enstaka svaga punkter.

Med svagt V-formigt huvud, helt svart framrygg och utan vit hårfrans på sidorna av första rygglåten är förväxlingsrisken störst med gårdscitronbi *H. communis*, och ringcitronbi *H. annulatus*. Båda dessa är dock större och har helt mörka antenner, den förra har dessutom skarpa hörn på framryggen.

Hane: 4,5–5 mm. Huvud V-format. Gulvit på munskölden och på ansiktets sidofläckar, de senare är korta och når inte upp i höjd med antennfästena. Pannskölden svart. Antennskaften mörka, bara aningen bredare än övriga antennsegment som är tydligt gula undertill. Framryggen svart utan gula fläckar, med avrundade hörn. Efterryggens mellanfält med svaga, mest knottriga åsar. Triangeln med svag list på sidorna, succesivt avsmalnande nedåt. Sidor finkorniga med list nertill och avrundade sidor mot sidofälten. Framskenen gula på framsidan, mellanskenbenen nästan helt mörka, bakskenbenen gula i övre delen. Första fotsegmentet gult på alla benen, de efterföljande fotsegmenten mer eller mindre mörka. Ingen vit hårfrans på första rygglåten som har svag mikroskulptur och enstaka, svaga punkter.

Ansiktets färgteckning, med svart pannsköld, för tanken till hanen av francitronbi *H. difformis*. Detta har kraftiga och breda, krumböjda antennskaft i både gult och svart, att jämföra med slankcitronbiets smala och helt mörka. Också hanen av gårdscitronbi *H. communis* kan ha svart pannsköld. Tydliga skillnader mellan arterna är då formen på hörnen på framryggen, färgen på antennsegmenten och storleken på avsatsen mellan antennfästena.

Utbredning och status

Funnen en gång i Sverige, en hona i Tyresö i Sörmland 1932. Förekommer i Finland där ganska många fynd är gjorda i de södra delarna av landet, och upptäcktes som ny för Danmark 2006. Utbredningen sträcker sig från de baltiska staterna i norr och Belgien i väster via Mellan- och Östeuropa genom Centralasien ända östra Sibirien. Då arten finns i våra grannländer kan den tänkas dyka upp även i Sverige eller redan förekomma här.

Ekologi

Arten anlägger sina boceller i märgen i torra stammar och stjälkar av mindre buskar såsom björnbär samt större perenner. Enligt vissa litteraturuppgifter uppvisar arten en dragning till bladvass. Biet trivs i öppna landskap, helst i närheten av fuktängar eller sjöar. Nektar- och pollensamling sker främst på flockblommiga (Apiaceae) och korgblommiga (Asteraceae) växter samt rosväxter (Rosaceae).

Åtgärder

Arten bör eftersökas i östra Svealand.

Litteratur

Amiet, F., Müller, A. & Neumeyer, R. 2014. Apidae 2. *Fauna Helvetica* 4.

Dathe, 1980. Die Arten der Gattung *Hylaeus* in Europa (Hymenoptera: Apoidea, Colletidae). *Mitt. Zool. Mus. Berlin*, 56: 207–294.

Erlandsson, S. 1984. Fem för Sverige nya stinkbin av släktet *Hylaeus*. *Entomologisk Tidskrift* 105: 103.

Holmström, G. 2014. Svenska citronbin (*Hylaeus*) – med mask för ansiktet. *Entomologisk Tidskrift* 125 (1–2):1–25. Uppsala.

Söderman, G. & Leinonen, R. 2003. *Suomen mesipistiainen ja niiden uhanalaisuus*. Tremex Press Oy, Helsinki.

Westrich, P. 1989. *Die Wildbienen Baden-Württembergs*. Spezieller Teil. Eugen Ulmer GmbH & Co, Germany, [ss. 186–187].

Författare

Björn Cederberg 2013 & Göran Holmström 2017.